

Cena numeru podwójnego 30 zł.

BIULETYN HARCERSKI

DWUTYGODNIK

W NUMERZE:
Narodzin „Harcerskiej Służby Polsce”
NOWE SPRAWNOŚCI
W trosce o zdrowie młodzieży
Centralny Dom Młodzieży
SPORT
Życie Harcerskie

NARODZINY HARCERSKIEJ SŁUŻBY POLSCE

Z obrad Komendantek i Komendantów Chorągwi w Warszawie

27 lutego sala konferencyjna „Domu Harcerstwa” przybrała wygląd specjalnie uroczysty. Udekorowana, przyozdobiona mapami, wykresami i wzorami nowych sprawności, zgromadziła na otwarciu trzydniowej odprawy Komendantek i Komendantów Chorągwi, przeszło 150 delegatów ze wszystkich województw, przedstawicieli władz z delegatem Min. Oświaty na czele, przedstawicieli organizacji młodzieżowych oraz prasę.

Te wyjątkowo uroczyste ramy, połączenie narad harcerek z harcerzami, wszystko to — było zrobione dla podkreślenia wagi głównego tematu odprawy — Akcji Letniej, opartej na nowych wytycznych programowych i metodycznych.

Tegoroczna Akcja Letnia będzie wielką próbą konfrontowania z praktyką zmian przez jakie przeszło Harcerstwo.

Wszyscy przemawiający podczas konferencji podkreślali wagę tych zmian. Harcerstwo wyrosło wprawdzie na ruchu badenpowelowskim, ale nigdy nie było niewolniczym jego naśladownictwem. Dziś stara się odpowiedzieć wymaganiom jakie stawia życie przed Narodem Polskim.

Osnową tegorocznej Akcji Letniej będzie praca zespołowa.

W tym też celu wprowadzono nowe sprawności.

Sprawności podzielono na cztery wielkie grupy.

Pierwsza z nich obejmuje prace w LESIE I POLU

Będzie to walka ze szkodnikami, zakładanie szkółek leśnych, zbieranie ziół, pomoc przy zniwach itp. prace.

Druga grupa obejmuje zagadnienia KULTURY i OŚWIATY, przy czym na plan pierwszy wysuwa się

pomoc w radiofonizacji kraju i repolonizacja dzieci autochtonów.

Do trzeciej grupy zaliczono sprawności związane z ODBUDOWĄ KRAJU obejmującej: zakładanie zieleńców, boisk sportowych ogródków jordanowskich itp.

Czwarta grupa to SŁUŻBA DZIECKU i ZDROWIU z głównym naciskiem na dziecińce i Domy Dziecka.

Praca na placówkach związana ze zdobywaniem tych sprawności nie będzie przekraczać 3 godzin dziennie i będzie prowadzona przy uwzględnieniu sił naszej młodzieży, której przeciętny wiek nie przekracza 16 lat.

Centralnie opracowano plan Akcji Letniej bardzo starannie:

Przy opracowaniu tego planu starano się odpowiedzieć na trzy zasadnicze pytania:

1. Jakiego rodzaju zadania nas oczekują?
2. Jaka jest rozpiętość terenowa i zapotrzebowanie na naszą pracę?
3. Na jaką pomoc finansową możemy liczyć?

Odpowiedź znaleziono w zainteresowanych ministerstwach i w terenie dzięki wypełnieniu przez hufce wysłanej im ankiety.

Dotychczasowe obliczenia obejmujące zaledwie 60 proc. terenu wykazały że zapotrzebowanie na naszą pomoc jest wielkie. **Już teraz mamy zapotrzebowanie na pracę 90.000 młodzieży przy 54.000 jakie możemy wysłać w tym roku.**

Liczba ta mogłaby być znacznie wyższa, gdyby nie trudności finansowe.

Rodzaje prac do jakich najbardziej nadaje się nasza młodzież zostały zgrupowane w wymienionych wyżej czterech rodzajach sprawności.

W grupie pierwszej (LAS i ROLA) zapotrzebowanie wynosi 42 proc. ogółu naszej młodzieży, w czym 30 tysięcy harcerzy i 11 tys. harcerek. Zagadnieniom KULTURY i OŚWIATY poświęcić się może 6.000 harcerzy i 16.000 harcerek, ODBUDOWY KRAJU 13 tys. harcerzy przy ułamkowym zapotrzebowaniu na harcerki, a w grupie SŁUŻBY DZIECKU stosunek jest odwrotny, na 12.000 harcerek tylko 2.000 harcerzy.

Wszystkim Czytelnikom, i Przyjaciółom „Biuletynu Harcerskiego”, oraz Harcerkom i Harcerzom w Polsce i zagranicą najserdeczniejsze życzenia świąteczne składa

REDAKCJA

Narodziny Harcerskiej Służby Polsce

(Dalszy ciąg ze strony 1-szej)

Jak dalece prace i plany nasze pokrywają się z potrzebami Kraju i ogólnopolskim planem odbudowy, świadczyć może list od Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy, skierowany do członków odprawy na ręce przewodniczącego Związku hm J. Sosnowskiego.

Poniżej przytaczamy urywki:

Korzystając z odbywającego się Zjazdu Władz Harcerskich, Naczelna Rada Odbudowy m. st. Warszawy pragnie zwrócić uwagę przedstawicieli Harcerstwa Polskiego na zagadnienie odbudowy Stolicy.

Decyzja najwyższych czynników państwowych, które mimo nieprawdopodobnych zniszczeń miasta przywróciły mu charakter stolicy, zapoczątkowała dzieło odbudowy. Z zapalem bez precedensu w dziejach wojennej Europy, z energią i wytrwałością, które zyskały uznanie zagranicą, poczęła odradzać się Warszawa. Wysiłkiem władz państwowych, samorządowych i powracających z rozproszenia do ruin swych domostw ludności Warszawy, przyszła z serdeczną pomocą ofiarność całego Narodu, wszystkich warstw społeczeństwa z najodleglejszych zakątków Rzeczypospolitej.

Wymaga to współdziałania całego społeczeństwa, ofiarności opartej o powszechność i stałość świadczeń na rzecz odbudowy Warszawy. Wymaga

kontynuowania w niesłabnącym tempie dzieła, które dało już tak piękne wyniki i ma tak wielkie znaczenie ogólnonarodowe.

W akcji popularyzowania tego zadania i mobilizowania społecznej ofiarności, ma już swój udział Harcerstwo polskie i wierzymy, że nie zabraknie go i nadal w pierwszych szeregach rzeźników dzieła odbudowy Stolicy.

Dzisiejszy zjazd Władz Harcerstwa poświęcony zaplanowaniu akcji letniej i włączenia młodzieży harcerskiej do prac, związanych z odbudową Kraju, ma wdzięczne zadanie właściwego wmontowania zagadnienia odbudowy Warszawy do zajęć harcerskich.

Jako konkretne zadania, których zaplanowanie i systematyczne realizowanie zapewniłoby Harcerstwu polskiemu właściwą pozycję w ogólnonarodowym wysiłku, Naczelna Rada Odbudowy Warszawy pozwala sobie wskazać następujące prace:

1. Wprowadzenie do pracy wychowawczej sprawy odbudowy Warszawy jako tematu gawęd i zadań dla zastępów męskich i żeńskich.

2. Powołanie w pierwszym okresie przynajmniej przy chorągwiach, referentów dla spraw odbudowy Warszawy.

3. Najszerszy współdziałanie Harcerstwa — w ścisłym porozumieniu z

Komitetami Odb. W-wy — w organizowaniu harcerskich Kół „Odbudujemy Warszawę“.

4. Szerokie i czynne współuczestnictwo w ogólnych pracach miejscowych Komitetów Odbudowy Warszawy i organizowanych przez nie akcjach i imprezach.

Niech młodzieży harcerskiej podczas obozów, wycieczek i prac na terenie całego Kraju niezmiennie towarzyszy pamięć o bohaterstwie Stolicy, osiągnięciach i potrzebach rozbudowy. Niech każda harcerka i każdy harcerz propaguje i osobistym przykładem dokumentuje zrozumienie konieczności powszechnych i stałych świadczeń na rzecz odbudowy Warszawy. Niech głosząc o jej bohaterstwie, zwraca uwagę i na jej żywotność, odbudowywanie, porządkowanie, zagospodarowanie, na przekuwaniu każdego grosza społecznej ofiary w realne wartości, służące zaspokajaniu potrzeb Warszawy, jako Stolicy Rzeczypospolitej, legitymującej wobec świata naszą energię i zdolności organizacyjne.

Niech młodzież harcerska rozsiewa po wszystkich zakątkach Rzeczypospolitej zapal i entuzjazm dla sprawy odbudowy Warszawy jako realnego holdu bohaterstwu Stolicy.

Sekretarz Generalny
Naczelnej Rady Odbudowy
m. st. Warszawy

(—) Inż. arch. Jerzy Grabowski

Instrukcja Głównej Kwatery Harcerek

w sprawie Harcerskiej Służby Informacyjnej

Zadaniem Harcerskiej Służby Informacyjnej (H.S.I.) jest dostarczanie wiadomości o pracy harcerskiej.

1) Na użytek wewnętrzny organizacji jako materiał dla wydziału programowego.

2) Na użytek prasy harcerskiej, dla wymiany wiadomości w terenie.

3) Na użytek prasy ogólnej za pośrednictwem Wydz. Propagandy ZHP.

Dla sprawnego wypełnienia tych zadań należy:

Na szczeblu Chorągwi.

Wyznaczyć w składzie Komendy Chorągwi odpowiedzialną za ten dział pracy instruktorkę (najlepiej w składzie Ref. Drużyn i Hufców), która:

a) Przesyła wiadomości o pracy Chorągwi do H.S.I. Głównej Kwatery Harcerek, dla prasy harcerskiej.

b) Przygotowuje dla prasy lokalnej wiadomości o pracy i imprezach ogólnych Chorągwi, kwalifikuje do umieszczenia wzmianki, otrzymane do Hufców i Drużyn.

UWAGA: Dla bezpośredniego kontaktu z prasą lokalną obie Komendy Chorągwi delegują wspólnego przedstawiciela, który zajmie się stroną techniczną umieszczenia wzmianek.

c) czuwa nad wypełnieniem przez Hufce i Drużyny obowiązku nadsyłania egzemplarzy okazowych pism powielanych i wydanych w terenie, bezpośrednio do Wydziału Prasy i Propagandy N.Z.H.P.

d) Stara się o ożywienie służby informacyjnej na terenie Drużyn i Hufców.

Na szczeblu Hufca.

Pobudzić zainteresowanie Drużyn służbą informacyjną.

Dążyć do tego, aby Hufiec posiadał zarejestrowaną w G.K.H. korespondentkę H.S.I., która przesyła uzgodnione z Hufcową wzmianki o pracy i życiu Hufca, bezpośrednio do H. S. I. Głównej Kwatery Harcerek, bezpośrednio do prasy harcerskiej, lub za pośrednictwem Komendy Chorągwi do prasy lokalnej.

Na szczeblu drużyny.

1) Zainteresować dziewczęta zagadnieniami służby informacyjnej.

2) Zapoznać dziewczęta ze sprawnością korespondentki

(patrz Biul. Harcerski: Rozkaz Naczelniczki L. z dnia 15 grudnia 1947 r.)

3) Dążyć do zgłaszania się zainteresowanych dziewcząt jako stałych korespondentek w H.S.I. Główna Kwatera Harcerek.

Przed rozpoczęciem dyskusji, druga Naczelniczka powiadomiła zebranych o miłej niespodziance, jaką nam zgotowało Polskie Radio. Naczelnictwo dostało wiadomość, że po próbnej pracy w akcji zimowej P. R. zdecydowane jest dostarczyć sprzętu i narzędzi dla 100 zespołów radiofonizatorów Kraju, oraz własnych instruktorów. Oprócz tego Radio Polskie zobowiązuje się wypłacić 50 procent wartości dokonanych robót.

Po oklaskach, którymi zebrani powitali tę wiadomość, przystąpiono do dyskusji. Najwięcej było wypowiedzi wyrażających aprobatę dla tej olbrzymiej akcji, opartej na zupełnie nowych podstawach programowych, organizacyjnych i ideowych, jaką jest tegoroczna Akcja Letnia.

Zastrzeżenia dotyczyły szczegółów prac, które postanowiono omówić podczas dalszego opracowywania akcji.

W dyskusji po referacie o „Służbie Polsce“, dając wyraz pozytywnego stosunku do nowej organizacji, instruktorzy zwracali uwagę na konieczność powiązania prac ZHP ze służbą Polsce oraz udział instruktorów harcerskich w komórkach nowej organizacji.

(d. c. na str. 8)

SPROSTOWANIE:

W pierwszym numerze „Biuletynu Harcerskiego“ zakradł się błąd zecera. Oto w artykule zuchowym zostało wydrukowane: „hm Missala“, gdy powinno być: „phm Missala“.

Tezy wygłoszonych referatów**NOWE DROGI HARCERSTWA**

1. Postawa — harcerska — czynna praktyczna postawa społeczna. Ideały etyczne realizowane praktycznie w budowaniu lepszego świata, a nie wyłącznie oderwanym od życia samodoskonałem.

2. Polityczność harcerstwa: świadomość, odpowiedzialność, czynny udział w kształtowaniu życia swego narodu.

3. Wartość naczelną, konkretnie użytecznego społecznie wyniku działania.

4. Świadomość, że ten wynik może być osiągnięty jedynie w drodze zespołowego świadomego, planowego działania.

5. Przyjęcie takiego działania za podstawę metody wychowawczej.

6. Zadanie harcerstwa:

Organizowanie zespołowego społecznie użytecznego działania młodzieży.

7. Wartości wychowujące nowej drogi:

a) konkretny cel wysiłku samowychowawczego. Gwarancja rzetelności oceny.

b) świadomość sensowności działania na tle ogólnych zagadnień Polski.

Konkretny patriotyzm.

c) sposobienie się w wypełnianiu zadań do zadań trudniejszych.

d) wiązanie wiedzy i wiadomości z jej społecznym zastosowaniem.

9. Dawne i nowe harcerstwo.

a) Ideały etyczne oderwane od życia zbiorowego. Zgoda na ustrój społeczny. Zastosowanie tendencji zmian w samodoskonaleniu.

Oderwanie od życia.

Emocjonalizm przeżywania zjawisk społecznych.

Patriotyzm — źródło zachowawczości.

b) Zarzewie buntu i szukanie nowej drogi w harcerstwie.

c) Związek działania harcerstwa z budową nowego ustroju.

AKCJA LETNIA

1. Podstawą budowy centralnego planu stała się analiza zeszłorocznej akcji letniej.

2. Analiza ta dała w wyniku stwierdzenie: młodzież samorzutnie podjęła w okresie letnim szereg zadań użytecznych społecznie, dając tym wyraz iż pragnie; włączyć się w aktualne życie kraju i budować na tym swój stosunek do państwa, oraz że odnajduje właściwe zrozumienie służby harcerskiej.

3. W wyniku tych stwierdzeń punktem wyjścia przy budowie planu stała się konieczność zbadania rozmiaru potrzeb wysuwanych przez zapotrzebowanie społeczne a możliwości do realizacji przez naszą młodzież. Prace w tym zakresie zostały

podjęte wspólnie. Zadań jakie wysuwa państwo jest tak wiele, że tylko w pewnej części zdolni jesteśmy na nie odpowiedzieć, oraz wytypowano wielką różnorodność form pracy dla naszych obozów.

4. Tego rodzaju treść nadana programom naszych obozów, musi pociągnąć za sobą konsekwencje organizacyjne, a mianowicie konieczność obozowania większymi grupami (czego wymagają podjęte zadania) oraz położenie nacisku na prace zespołowe.

5. Wynikiem metodycznym wyżej wspomnianych treści muszą się stać sprawności pojmowane jako odpowiedź młodzieży harcerskiej na zapotrzebowania społeczne.

Metodyka pracy drużyn**przed i w czasie Akcji Letniej**

1. Łączność ideologii z praktyką życia wyraża się u nas w treści i metodzie pracy.

2. System wychowawczy jest związany z tendencjami panującego ustroju społecznego.

3. Istotną cechą wspólną między skautingiem B. P., a naszą dotychczasową metodyką był jej stosunek do miejsca i funkcji człowieka w społeczeństwie.

4. Nasza metodyka musi być wyrazem z gruntu odmiennych stosunków, wyrazem wychowania społecznego.

5. Na czym to wychowanie polega?

a) świat i ustrój traktujemy jako wynik działalności ludzkości,

b) wychowujemy, aby przez świadome i kierunkowe działanie — pracą świat zmieniać,

c) widzimy, że praca ludzka spełnia w stosunku do grupy i jedności najpoważniejszą rolę wychowawczą — w niej buduje się charakter i moralność — konieczne jest tu operowanie sensownymi całościami tej pracy,

d) w pracy kształtuje się dopiero należycie i słusznie pojęcie wolności i stosunku jedności zespołu — współdziałanie staje się warunkiem sensowności wysiłków.

6. Przegląd krytyczny naszych nowych sprawności pod kątem wyżej sformułowanych stwierdzeń.

a) łączność nowych sprawności z potrzebami życia i możliwościami naszej młodzieży,

b) ich zespołowy charakter wpływający z wymagań samej pełnionej pracy,

c) podbudowa intelektualna i polityczna jako warunek należytego spełnienia zadań — ich naturalny i całkowity związek z pracą,

d) praca wg. sił każdego sprawdzianem jego wartości — przyznanie sprawności w wyniku spełnionego zadania.

7. Znaczenie akcji przygotowawczej:

a) wartość wychowawcza planowania i pracy z wyraźnym określonym celem — wprowadzenie młodzieży w związeki skutków i przyczyn.

b) elementy poznawcze w akcji przygotowawczej ich ścisły i naoczny związek z praktyką życia,

c) samorzutne wychowanie polityczne, rozumiane jako poznanie życia Polski, ukonkretnianie związków między nim, a życiem i pracą młodzieży,

d) traktując okres obecny jako przejściowy wyróżniamy obok pracy — ćwiczenia wstępne i prowadzimy je na tle społecznie użytecznej działalności.

8. System pracy w lecie:

a) mobilizacja grup na tle zadań,

b) rzeczywistość sprawdzianem wartości naszych wysiłków,

c) budowa entuzjazmu pracy wśród młodzieży — rola kadry,

d) praca ideologiczna traktowana jako wyjaśnianie sensu i kierunku obserwowanych w pracy zjawisk oraz rozszerzania zdobytych doświadczeń — łączność tej pracy z nauką — formy tej pracy,

e) stworzenie podstaw do sensownej kontynuacji pełnionej służby.

9. Zagadnienie do zebrania materiału doświadczalnego.

a) Rola WF i zabawy na tle prac młodzieży.

**CZYTAJ
Prasę
Harcerską!**

Nowe sprawności**Świetliczanka****Zadania**

Prace w świetlicy mogą być prowadzone samodzielnie lub w oparciu o szkołę, dla 20 do 40 dzieci w wieku 5—14 lat.

Czas trwania zajęć waha się od 2 do 4 godzin dziennie.

Praca w świetlicy obejmuje:

1. przygotowanie niezbędnego ekwipunku przez personel kierowniczy.

2. prowadzenie zajęć świetlicowych w grupach wg. wieku ze szczególnym uwzględnieniem:

- zdrowia i wychowania fizycznego,
- wychowania obywatelskiego,

c) udziału dzieci w życiu swego środowiska,

d) douczanie i repolonizacja (w razie potrzeby).

3. zagadnienia higieny. Proste zabiegi lecznicze, organizowanie pomocy lekarskiej w razie potrzeby.

4. zainteresowanie środowiska pracą dzieci,

5. zostawienie pomocy świetlicowych najbliższej szkole, urządzenie boiska,

6. ewentualne przygotowanie jednego posiłku,

7. ewentualne wypożyczanie zabawek, książek, organizowanie czytelnicy.

Wymagania

Była czynnym członkiem zespołu pracującego na terenie dziecińca kolonii, półkolonii, Domu Dziecka itp.

1. Przygotowała zajęcia dla grupy dzieci:

- Zna kilka książek dla dzieci. Zainteresowała nimi grupę dzieci,
- Zna parę bajek, opowiadań, wierszyków. Zajęła nimi dzieci,
- Zdobyła zasób piosenek dziecięcych. Dobiera je odpowiednio. Nauczyła dzieci śpiewać i inscenizować.

d) Zna różne typy zabaw i gier dziecięcych. Odpowiednio dobrała je i przeprowadziła je z grupą dzieci.

e) Wykonała parę zabawek dla dzieci w różnym wieku. Zajęła grupę dzieci pracą ręczną,

f) Zgromadziła zbiór materiałów pomocniczych do zajęć z dziećmi (wierszyki, odpowiednie obrazki, wzory zabawek, wzór robót ręcznych, gry z przepisami itp.).

2. Pomagała stale lub doraźnie w nauce.

3. Przeczytała kilka książek o dzieciach.

4. Wie, jak z wiekiem rozwija się dziecko, jakie są jego potrzeby, co je ciekawi, czym się chętnie zajmuje, przedstawia sprawozdanie z obserwacji grupy dzieci, opowiedziała o dowolnej trudności jaką napotyka w pracy.

Wie, jakie są potrzeby dziecka w Polsce i jak Państwo stara się je zaspokoić.

Wie, jakie instytucje zajmują się dziećmi na wsi i w mieście.

5. Prowadziła przynajmniej przez dwa tygodnie na terenie placówki powierzone sobie zajęcia z grupą dzieci.

a) Ułożyła plan swych zajęć z dziećmi w ramach ogólnego programu placówki, w której pracuje,

b) Dobrała do swego planu książki dziecięce i pomoce,

c) Swobodnie przeprowadziła: Zajęcia porządkowe i higieniczne, mycie, sprzątanie, jedzenie, gry i zabawy ruchowe i spokojne, opowiadanie, śpiew i inscenizację, prace ręczne, douczanie itp.

d) W ramach swojej pracy brała udział w wielkiej imprezie dziecięcej, jak: obchód narodowy, przedstawienie, praca środowiska,

e) Przestrzegała w pracy z dziećmi zasad higieny i zdrowia,

f) Prowadziła na bieżąco proste sprawozdania z dziecinnych zajęć.

PRZYJACIEL ZIELEŃCÓW**Wymagania wstępne dla zdobywającego sprawność**

1. Brał udział w pracach przygotowawczych wg. wymagań sprawności.

Była czynnym członkiem zespołu ochrony przyrody, przeprowadzonej na jego terenie.

Wymagane wiadomości

1. Zna i wyjaśni znaczenie zieleńców dla miast.

2. Zna typy zieleńców, wyjaśni ich zależność od warunków.

3. Zna kilka typowych gatunków traw ozdobnych, kilka kwiatów, kilka krzewów i drzew. Opisz je budowę i wegetację, wymagane warunki gleby i nawożenia.

4. Zna przepisy bezpieczeństwa w obchodzeniu się z narzędziami i przy pracy.

Wymagane prace zespołowe

Uporządkować zieleńce w zespole przynajmniej w jednym wielkim obiekcie, lub miejscowości biorąc udział w następujących pracach:

- niwelacja terenu;
- kopanie trawników;
- wysiewanie trawy;
- flancowanie kwiatów;
- budowa ścieżek;
- stawianie ogrodzenia, koszu na śmieci, ławek lub tp.

Wymagane prace indywidualne

1. Sporządził plan części uporządkowanego zieleńca w skali 1:1000, lub mniejszej, używając znaków konwencjonalnych.

2. Wytyczył i przygotował niewielki klomb lub grządkę, zaflancował na niej przynajmniej 10 roślin, które się przyjęły.

3. Uporządkował przynajmniej 40 m. ścieżki, lub wykonał równoważną ilość klombu czy trawnika.

Sprawność obejmuje:

1. oczyszczanie i niwelację terenów.

2. przygotowanie ziemi pod zasiew trawy lub sadzenie roślin ozdobnych i wykonanie tych prac.

3. pielęgnacja uszkodzonych drzew.

4. uporządkowanie ścieżek, placów, ogrodzeń i urządzeń porządkowych w parkach.

Zakres zadań przedstawia się w ten sposób:

1. Zaplanowanie zieleńca — wykonanie planów w skali, przeniesienie ich na teren.

2. Niwelowanie gruntu — organizacja przerzutu ziemi — narzędzia, środki transportu — urządzenia pomocnicze — obliczanie kubatury, organizacja grupy.

3. Przygotowanie gleby zależnie od jej gatunku i rodzaju zieleńca, za-

leżność między rośliną — glebą — nawozem.

4. Rozsada lub sianie roślin i traw ozdobnych.

5. Ogrodzenia, napisy, kosze.

6. Wykonanie i konserwacja ścieżek.

7. Utrzymanie wilgoci i opieka nad zieleńcami.

8. Higiena i bezpieczeństwo pracy — wypadki — apteczka — ratownictwo.

9. Stosowane narzędzia i konserwacja. Wydajność pracy pełnowartościowego robotnika.

Dla dobrego zrozumienia celowości prac, potrzebnych dla zdobycia sprawności, należy zdobyć pewne wiadomości teoretyczne oraz wykonać pewne prace wstępne. Poniżej podajemy ich szkic w punktach:

1. O znaczeniu zieleńców dla miast i ich mieszkańców. Zieleńce w miastach Ziemi Odzyskanych — nasza przyszła praca. Typy zieleńców: trawnik, wysadzenie ulic drzewami, skwery i klomby, parki różnego rodzaju, miasta — ogrody. Wyszukanie takich obiektów na własnym terenie. Wykonanie rysunków fragmentów charakterystycznych typów. O opiece nad przyrodą i zabytkami, o hodowli roślin będących pod ochroną.

(d. c. na str. 6)

Centralny Dom Młodzieży

Zmienione warunki społeczno-polityczne Polski po odzyskaniu Niepodległości, postawiły przed młodzieżą wyraźne zadania włączenia się w nurt życia społecznego odbudowującej się Ojczyzny. Wszystkie Organizacje Młodzieżowe ożywione wspólną myślą odbudowy moralnej i gospodarczej Polski, przystąpiły do realizowania tych zadań. Żywym symbolem wspólnoty ma być Centralny Dom Młodzieżowy w Warszawie.

Centralny Dom Młodzieżowy, a właściwie cały kompleks budynków, projektowany jest w najpiękniejszej dzielnicy Warszawy, w przyszłej dzielnicy akademickiej. Teren rozprzestrzenia się między placem Zbawiciela, placem na Rozdrożu i poprzez Agrykolę opiera się o brzeg Wisły. Obejmuje on kilkanaście hektarów ziemi, mając na lewej granicy Dom Harcerza przy ul. Łazienkowskiej. Gł. Komisja Współpracy Organizacji Młodzieżowych, opracowując plan zabudo-

wy, brała pod uwagę potrzeby wszystkich organizacji.

Między placem na Rozdrożu, a placem Zbawiciela projektowane są gmach główny, składający się ze stu (100) pokoi biurowych, pięciu sal konferencyjnych mogących pomieścić po 100—150 uczestników konferencji, pokoje klubowe, biblioteki i jednej sali konferencyjnej na 300 — 500 osób. Obok zostanie wybudowany gmach sportowy z pływalnią, szatniami, natryskami i salami na siatkówkę i koszykówkę. Trzecim gmachem będzie budynek szkolny, mieszczący w sobie internat na 300 osób, pięć sal wykładowych, czytelnię i hotelik na 100 osób.

Najbardziej reprezentacyjnym gmachem będzie teatr na 1000 — 1200 miejsc z nowoczesną sceną i kompletnym urządzeniem do wyświetlania filmów. Wszystkie te budynki będą otoczone parkiem. Za placem „Na Rozdrożu“ teren opada

tarasami aż do Wisły. Tu zostaną pobudowane boiska sportowe, przystań i plaża.

Cały ten obszar jest zadrzewiony. Tu ma powstać najnowocześniejszy park sportowy. W gmachach centralnych znajdują pomieszczenia Władze Naczelne 5-ciu Organizacji Młodzieżowych. Z terenów sportowych będzie korzystała cała polska młodzież. Celem realizowania tych projektów, został powołany Komitet Budowy z przedstawicieli wszystkich Organizacji Młodzieżowych. Opracowaniem architektonicznym zajęł się Polski Związek Architektów.

Ministerstwo Odbudowy włączyło Dom Młodzieżowy w program inwestycyjny na rok 1948, udzielając kredytów na prace wstępne, związane z odgruzowaniem terenu. Praca została rozpoczęta. Tylko patrzeć, jak gromady młodzieży staną do budowy radosnego wyścigu pracy.

Wystawa Ziem Odzyskanych

Odpowiedzią na politykę państw Zachodnich, kwestionujących nasze prawa do Ziem Odzyskanych będzie wielka Wystawa we Wrocławiu, otwarta w lipcu, sierpniu i wrześniu r. b. Ogromem i bogactwem eksponatów i tematyką przewyższy wszystkie dotychczasowe.

Na kilku hektarowym terenie koło „Bramy Stulecia“ zostaną rozłożone stoiska i kioski.

Olbrzymia hala i boiska sportowe staną do dyspozycji organizatorów Wystawy dla wszelkiego rodzaju imprez masowych i rozrywek. Organizatorzy spodziewają się dużego napływu gości zagranicznych.

Wystawa poprzez odpowiedni dobór eksponatów, wykopalisk, plansz, wykresów i ilustracji ma przedstawić zwiedzającym, a przede wszystkim gościom, bezsporną polskość tych ziem.

Inne pawilony zobrazują:

- 1) Strukturę ludnościową terenów.
- 2) Zniszczenie dokonane przez okupanta.
- 3) Dochód społeczny.
- 4) Zagadnienia gospodarcze Odry:
  - a) Porty,
  - b) Import i eksport.

5) Odbudowę i zagospodarowanie obecne.

6) Człowieka w jego rozwoju kulturalnym, społecznym i politycznym.

Wszystkie te działy Wystawy dowiedzieć mają, że Ziemi te wraz z Polską Centralną stanowią jednolity organizm społeczny i państwowy. W wystawie nie zabraknie młodzieży.

Harcerstwo, mieć będzie własny pawilon, który zilustruje:

- 1) Naszą ideologię i metody wychowawcze,
- 2) Służbą społeczną,
- 3) Udział w rozwoju Z.O.,

Nadto zajmie się:

- 1) Informacją na terenie Wystawy i na dworcach kolejowych,
- 2) Służbą porządkową na Wystawie,
- 3) Łącznością (gońcy, poczta, obsługa telefonów itp.),
- 4) Zakwaterowaniem grup młodzieżowych, przyjeżdżających na Wystawę (około 1500 osób dziennie),
- 5) Wyżywieniem tychże.

Nadto przewidziany jest obóz pokazowy, zorganizowany przez przedstawicieli wszystkich Chorągwi Ziem Odzyskanych.

Kilkudniowy Zlot, względnie Zjazd, ogniska dla publiczności, zawody sportowe itp. imprezy winny uzupełnić nasz udział w Wystawie Ziem Odzyskanych.

PRZYGOTUJMY SIĘ WSZYSCY NA WYSTAWĘ.

Uwaga Kaliszanie!

W bieżącym roku przypada 35-ta rocznica założenia pierwszej drużyny harcerskiej w Kaliszu. W związku z tym Komitet Organizacyjny obchodu 35-lecia apeluje do wszystkich Harcerzy Kalisza, którzy znajdują się na innych terenach, o podanie swych adresów do Komendy Hufca Harcerzy w Kaliszu, ul. Wały Staromiejskie 6, oraz prosi o wzięcie udziału w zlocie jubileuszowym, który odbędzie się w Zielone Świątki br. Prosimy także o nadsyłanie prac związanych z historią Harcerstwa na obszarze Ziemi Kaliskiej, jako materiałów do „Jednodniówki“, jaką mamy zamiar wydać.

Hufiec ZHP — Kalisz

Sprawa nam bliska i zrozumiała

W prasie codziennej i gospodarczej, w przemówieniach mężów stanu, z głośników radiowych rozbrzmiewa w całym kraju hasło: **OSZCZĘDZAJMY**.

Realizacja tego hasła różna w różnych dziedzinach życia przybiera postać, wszędzie jednak zmierza do jednego celu — do jak najbardziej ekonomicznego, najbardziej słusznego wykorzystania posiadanych przez Naród Polski zasobów sił i środków, niezbędnych dla coraz pełniejszej i coraz szybszej odbudowy naszego kraju.

OSZCZĘDZAJMY, to znaczy nie trwońmy, nie zużywajmy bez koniecznej potrzeby, **OSZCZĘDZAJMY**, tzn. używajmy rozumnie w chwili najwłaściwszej, **OSZCZĘDZAJMY**, tzn. starajmy się uzyskać maksimum wyników przy użyciu minimum środków.

Bądźmy przezorni, roztropni, działajmy według obmyślonego planu w każdej dziedzinie, a przede wszystkim w dziedzinie naszej gospodarki rodzinnej, społecznej i państwowej.

Całą akcją oszczędzania podzielić można na kilka działów:

1. **oszczędzanie zasobów i urządzeń (maszyn, środków transportowych, paliwa, surowców, narzędzi i in. środków produkcji),**

2. **oszczędzanie siły roboczej, (niepodejmowanie prac zbędnych),**

3. **oszczędzanie środków pieniężnych tam, gdzie je można zaoszczędzić, by wydać je później na cele ważniejsze dla całokształtu naszego gospodarstwa narodowego lub utworzyć z nich rezerwę na okresowe przewidziane lub na nieprzewidziane wydatki.**

Dla nas, harcerki i harcerzy, sprawa oszczędności jest szczególnie zrozumiała i bliska. Harcerz jest gospodarczy, oszczędny i ofiarny. Wiemy, że na odbudowę kraju potrzebne są miliardy. Nikt nam ich nie da. Musi je wygospodarować swoją wyteżoną pracą naród polski. Musi wygospodarować tyle, by starczyło i na potrzeby konsumcyjne wyniszczonego biologicznie narodu i na cele kulturalne i na opiekę społeczną, na cele obrony narodowej i by jeszcze pozostało na cele **o d b u d o w y**, na wydatki inwestycyjne na odbudowę zniszczeń i na budowę nowych urządzeń produkcyjnych i kulturalnych. **O s z c z ę d n o ś ć** musi być zatem **n a c z e l n ą z a s a d ą**.

Omówimy nieco szerzej oszczędzanie środków pieniężnych.

Nuchwalona niedawno ustawa o obowiązkach społecznego oszczędzania dotyczy osób i przedsiębiorstw prywatnych, na które nakłada obowiązek odprowadzania części swojego dochodu w formie oszczędności na fundusz inwestycyjny. Obowiązek ten obejmuje osoby zarabiające ponad zł. 20 tys. miesięcznie i rolników zbierających ponad 60 kwintali zboża rocznie. Te osoby winny oszczędzać w trybie przymusowym 1 proc. swojego dochodu

miesięcznego. Przy dochodzie wyższym obowiązek ten wzrasta i dochodzi przy dochodzie miesięcznym ponad zł 50 tys. do 3 proc. tego dochodu.

Obok oszczędzania przymusowego, które obejmuje — tylko osoby o dość wysokim dochodzie miesięcznym, podjęta została szeroka społeczna akcja oszczędzania **d o b r o w o l n e g o**.

Akcję tę zainicjował i prowadzi ją Bank Gospodarstwa Spółdzielczego (BGS), a współdziałają z nim różne organizacje społeczne, związki zawodowe, organizacje młodzieży, a wśród nich i nasz ZHP. Celem akcji jest spopularyzowanie zasad przezornej gospodarki i wdrożenie ogółu obywateli do właściwego gospodarowania. Między innymi do tworzenia rezerw, o których mowa niżej. Zbiórka oszczędności zajmują się również inne banki jak: PKO i KKO.

Jest rzeczą zrozumiałą, że ludzie o niskich zarobkach nie mogą tworzyć oszczędności w sensie przedwojennym. Muszą natomiast, bo życie ich do tego zmusza, tworzyć i posiadać stosunkowo niewielkie rezerwy pieniężne na wydatki przyszłe, przewidziane np. na zakupy na zimę, wyjazd na wczasy, wyjazd na obóz letni, kuracja zębów, ślub itp. lub na wypadki nieprzewidziane, często z wypadkami losowymi (choroba, śmierć itp.). Człowiek najbiedniejszy tych wydatków, zwłaszcza losowych nie uniknie. Musi je pokryć ze swojego „chudego” dochodu. Jeśli nie był przezorny, musi czynić nieraz gorączkowe zabiegi o pożycz-

kę, kłaniać się, a po tym z tego samego, a nieraz uszczuplonego dochodu dług zwracać, często z procentami.

Dlatego całkowicie zrozumiałą i godną poparcia jest akcja zainicjowana przez BGS tworzenia niewielkich, ale wystarczających rezerw pieniężnych na cele, o których była mowa.

Rezerwy te powstające ze stosunkowo niewielkich „oszczędności” miesięcznych, trzymane w domu leżą bezużytecznie, łatwo mogą „rozejść się”, wpłacane zaś do Banku, czekać tam będą chwili, gdy będą potrzebne, a w międzyczasie zostaną wykorzystane przez Bank na cele kredytu dla odbudowującego się gospodarstwa narodowego.

Akcją prowadzoną przez Bank Gospodarstwa Spółdzielczego podobnie jak i innymi formami oszczędności zainteresować się winny Chorażowie, Hufce i Drużyny ZHP i wyciągnąć z przytoczonych wytycznych odpowiednie wnioski praktyczne, a więc:

1. Propagować zasady oszczędności we wszelkich jej przejawach,

2. Stosować w życiu codziennym propagowane zasady,

3. Nawiązać łączność z najbliższą placówką bankową (np. Oddziałem lub Agenturą BGS lub spółdzielnią oszczędnościowo-pożyczkową), otworzyć książeczkę wkładową dla drużyny i zachęcać do tego starszą młodzież i rodziców.

4. Zainicjować założenie w szkole Szkolnej Kasy Przeworności, o których napiszemy w następnym numerze. „L”

Przyjaciel zieleńców

(Dalszy ciąg ze str. 4-tej)

2. Wycieczka do ogrodnika lub na plantacje miejskie. O gatunkach stosowanych roślin ozdobnych, ich zależność od gleby, rozmnażanie, opieka. Zrobienie przez grupę kolekcji pod szkłem. Każdy chłopiec dostaje jeden okaz do przygotowania. (Roślina, system korzenny, kwiaty, owoce i nasienie — opis z nazwą popularną i naukową, wymaganiami, opisem wegetacji, gdzie stosowana). Rodzaj i okoliczności pracy ogrodnika (jego zajęcia w różnych porach roku, sytuacja materialna, udział w ruchu zawodowym).

3. O pielęgnacji zieleńców — czego się mamy nauczyć przed wyjazdem, wycieczką do ogrodu wybranie przez grupę w porozumieniu z zarządem plantacji ciekawszego fragmentu do opieki. Zaplanowanie pracy, uzgodnienie z fachowcem. Zaprowadzenie książki pracy i obserwacji.

4. O narzędziach, ich używaniu i konserwacji: przepisy bezpieczeństwa, wypadki przy pracy i ich traktowanie, podział pracy na objętej działce zieleńca — prace grupowe i indywidualne, ustalenie zamierzeń odpowiedzialności i sposobu pracy — zaopatrzenie w narzędzia na Z.O.

5. Szereg następnych zbiórek, to omówienie obserwacji przyrodniczych, poczynionych na tle pracy np. wrogowie i przyjaciele zieleńców, zag. utrzymania wilgoci, porównanie rozwoju roślin itp., niedomogań organizacyjnych, poznanie się z nowymi roślinami, zwłaszcza z krzewami i drzewami, ich zastosowaniem i pielęgnacją, wycieczką do szkółki drzewek itp. Przygotowanie daru plantacji naszego miasta dla Ziemi Odzyskanych.

PRZYPOMNIENIE

Przypominamy naszym korespondentom terenowym, że wszelką korespondencję i materiały dla redakcji „Biuletynu Harcerskiego” należy adresować: „Biuletyn Harcerski” — Wydz. Prasy i Propagandy NZHP, Warszawa, Łazienkowska 7, pokój 31.

NATOMIAST NOTATKI, WIADOMOŚCI, MELDUNKI ITP. KORESPONDENTÓW I KORESPONDENTEK H.S.I. NALEŻY KIEROWAĆ JAK DAWNIEJ, DO REFERATÓW H.S.I. PRZY GŁÓWNYCH KWATERACH — WARSZAWA, ŁAZIENKOWSKA 7.

Chrońmy widłaki

Przyjętą od lat tradycją jest przyozdabianie w okresie Świąt Wielkanocnych stołów i mieszkań pięknymi girlandami widłaka.

Zastanówmy się przez chwilę do czego doprowadził ten zwyczaj?

Widłak należy do roślin trudno rozmnażających się z zarodników. Najłatwiej natomiast i nieomal wyłącznie odradza się wegetatywnie, to znaczy przez rozrastanie się pędów. — I oto jasne staje się, że masowe wyrwanie pędów widłaka w celu przystrajania domów lub ozdabiania półmisków prowadzi do stopniowego i całkowitego wyniszczenia tej rośliny. Istnieją już znaczne polacie naszego kraju, zwłaszcza w pobliżu większych miast, gdzie widłak stał się rzadkością lub przestał w ogóle istnieć.

Nic przeto dziwnego, że tę ginącą, a tak charakterystyczną roślinę naszych lasów, której zarodniki są poszukiwane jako cenny surowiec leczniczy, postanowiono ratować przed zagładą i zamieszczono ją w wykazie roślin objętych gatunkową ochroną na obszarze całego Państwa.

Pamiętajmy przeto, że widłaka zrywać nie wolno, że nie wolno go także sprzedawać ani kupować — nie tylko dlatego, że jest to karalne (do 6 tygodni aresztu i grzywną do 30.000 zł.) — ale przede wszystkim dlatego, że jest on rośliną zagrożoną w swym bycie, a przecie nie możemy dopuścić do niszczenia i ubożenia naszej przyrody!

Wzywamy wszystkie drużyny do rozpowszechniania tego komunikatu wśród ludności wiejskiej, która w celu łatwego zarobku dostarcza widłaka na rynki miast.

Gdy wieśniacy nie dostarczą na targ widłaków nikt ich nie będzie kupował.

ZŁOT CHORĄGWI MAZOWIECKIEJ W 35-tą ROCZNICĘ HARCERSTWA NA MAZOWSZU

W związku z 35-leciem harcerstwa mazowieckiego Komendant Mazowieckiej Chorągwi Harcerzy organizuje w Płocku, w dniach 30.VII — 5.VIII br. zlot Chorągwi. Przygotowaniami do zlotu zajęła się Komenda Zlotu i Komitet Wykonawczy, w skład którego weszli przedstawiciele Władz Państwowych, szkolnictwa i organizacji społecznych, głównie z terenu Płocka. Program przewiduje przeprowadzenie pewnych prac o charakterze społeczno - użytkowym w ramach „Harcerskiej Służby Polsce“, pokazanie dorobku Harcerstwa Mazowieckiego w trzech etapach jego historycznego rozwoju: od 1912 do 1939, od 1939 do 1945 i od 1945 do chwili obecnej, zorganizowanie wystawy harcerskiej oraz szereg imprez sportowych i artystycznych. Zlot będzie ukoronowaniem tegorocznej akcji letniej hufców i drużyn. Tak więc, pod koniec lipca tysiące harcerzy mazowieckich i zaproszonych delegacji innych chorągwi, przybędzie do Płocka, by nad Wisłą rozbić swe zlotowe namioty.

(bk)

W trosce o zdrowie młodzieży

Każdy dzień zbliża nas do czegoś konkretnego, do realizacji planów, zamierzeń, które 2 lata, czy rok temu zdawały się jeszcze takie dalekie i trudne do urzeczywistnienia.

I oto mamy powód do radości, możliwość zobaczenia sumy wysiłków w konkretnej robocie. Planowana robota w dziedzinie profilaktyki, przyjmuje rzeczywistą szatę.

W listopadzie 1947 r. Wydział Zdrowia Głównej Kwatery Harcerek w Warszawie, zainicjował zebranie się przedstawicieli wszystkich organizacji młodzieżowych, a więc TUR, ZWM, ZNMS, ZMD, „Wici“ i ZHP, aby omówić współpracę na odcinku zdrowia.

Na pierwszym zebraniu, na którym nie brakło także zaproszonych przedstawicieli z Ministerstwa Zdrowia w osobach ob. dr. Rudolfowej Skokowskiej i ob. dr. Suszyńskiej, omówiono ogólnie projekt uruchomienia Ośrodków Zdrowia dla badań profilaktycznych młodzieży zorganizowanej. Robota zaczyna się w Warszawie, po czym według naszych planów, powinna się rozszerzyć na całą Polskę, ogarniając całą młodzież. Obradująca na szeregu zebrań „Komisja Zdrowia dla organizacji młodzieżowych“ rozwiązała podjęte zagadnienie

Od dnia 3-go lutego, w 6 Ośrodkach: Śródmieście, Daszyńskiego 19, Mokotów — Belgijska 4, Powiśle i Czerniaków — Czerniakowska 137, Praga i Grochów — Grochowska 337,

Wola — Płocka 26 i Żolibórz — Fe-lińskiego 8, czynnych do południa, będą przyjmować lekarze popołudniu od g. 16—18 zgłaszającą się naszą młodzież z kartami zdrowia. Codziennie wszystkie organizacje będą wysyłać do każdego Ośrodka Zdrowia po kilka osób, by lekarze, nie śpiesząc się, mogli przeprowadzić dokładne ogólne badanie. Jeśli wynik badania wysunie potrzebne skierowania do lekarza specjalisty, chora czy chory będą odsyłani do Ośrodków Specjalnościowych, które będą funkcjonowały w liczbie 2 po obu stronach Wisły. W ramach naszej akcji przewidujemy leczenie ambulatoryjne w każdej specjalności oraz ogólne środkami wzmacniającymi przy stanach osłabienia lub wyczerpania organizmu. W Ośrodkach Specjalnościowych będzie czynny Rentgen i gabinet denty-styczny.

Młodzież za wizytę wpłaca 50 zł., lub jest na podstawie opinii swych najbliższych władz z organizacji z opłaty zwolniona. Cała impreza jest subsydiowana przez Ministerstwo Zdrowia.

Do roboty w Ośrodkach stają lekarze i pielęgniarki z organizacji i z poza nich.

To jest I etap naszej roboty. Następny to praca wychowacza i szkoleniowa w zakresie samarytańskim, ale o tym pomówimy w przyszłości.

40.000

Przemysł jedwabniczy odgrywa dużą rolę w stosunkach ekonomicznych Państwa, przynosząc często wielkie dochody: w roku 1928 wartość importu jedwabiu (surowca) z zagranicy wynosiła: z Francji zł 1.386.000.000, to jest tyle, ile wyniosł w tym roku cały nasz eksport wszystkich ziemiołódów, artykułów w żywnościowych, metali i węgla razem. W roku następnym z Niemiec sprowadziliśmy surowca jedwabnego za zł 436.300.000, co stanowi równowartość całego naszego wywozu węgla.

Hodowla jedwabników w Polsce rozpoczęła się na początku XX wieku i miała początkowo charakter doświadczalny. Utańczyło się wśród hodowców mniemanie, zupełnie zresztą mylne, że morwa, jedyne pożywienie jedwabników, nie może rosnąć w naszym klimacie dłużej niż kilka lat. Tymczasem doświadczenia w Instytucie Jedwabniczym wykazały, że klimat nasz całkowicie odpowiada dobremu rozwijaniu się morwy, a więc i hodowli jedwabników.

Państwo Polskie zdobywające z trudem potrzebne dewizy na sprostowanie maszyn i surowców dla planu odbudowy kraju, nie może tych dewiz wydawać na zakup surowca jedwabniczego w takiej wysokości, jakiej rynek krajowy mógłby potrzebować. Winniśmy więc produkować surowiec jedwabniczy w kraju środkami społecznymi. W tej chwili jest w Polsce około 2.000 hodowców. Dochód hodowcy za 4 — 6 tygodni pracy hodowlanej (m-c czerwiec) wynosi 30 — 70 tys. zł. Największą trudnością w hodowli jest brak roślin, cała więc akcja tegoroczna poświęcona jest sadzeniu krzewów i drzew morwowych.

Centralny Urząd Planowania, łącznie z zainteresowanymi ministerstwami, zorganizował Kongres Jedwabniczy z udziałem przedstawicieli organizacji społecznych, zawodowych i młodzieżowych, na którym omówiono plan działania na lata najbliższe. Została wyłoniona Rada Jedwabnicza, która ma skoordynować pracę organizacji i osób prywatnych.

(d. c. na str. 8)

Od Redakcji

W związku z napływem licznej korespondencji, redakcja „Biuletynu Harcerskiego“ z przykrością zawiadamia korespondentów Harcerskiej Służby Informacyjnej, że zamieszczanie w naszym piśmie wszystkich nadsyłanych meldunków jest niemożliwe. Otrzymujemy ich tak wiele, że wybieramy tylko te, które zawierają wiadomości ważne i istotne dla Związku, bądź informujące o życiu poszczególnych ośrodków harcerskich.

Wiadomości dotyczące spraw organizacyjnych, konferencji programowo — metodycznych, kursów, prac społecznych, obozów, będziemy wykorzystywać w pierwszym rzędzie, natomiast sprawozdania z zabaw harcerskich, wieczorków, herbatek towarzyskich oraz innych imprez, które poza rozrywką nie przedstawiają żadnej wartości ogólnych, możemy wykorzystywać tylko w wyjątkowych wypadkach, szczególnie ciekawych.

Bardzo ważnym warunkiem zamieszczania notatek w „Biuletynie Harcerskim“ jest ich aktualność. Dlatego też przypominamy jeszcze raz — **nadsyłajcie tylko aktualne meldunki!**

Wszystkie artykuły, wiersze, felietony i reportaże są przekazywane redakcji „Na Tropie“, gdyż charakter naszego pisma nie pozwala na umieszczanie w nim wyżej wymienionych.

*

Wszystkim harcerkom i harcerzom, nadsyłającym komunikaty i meldunki o pracy ich środowiska harcerskiego przypominamy, że korespondentów Harcerskiej Służby Informacyjnej o b o w i ą z u j e nadesłanie deklaracji zgłoszeniowej wypełnionej według wzoru zamieszczonego w 1 (26) numerze „Biuletynu Harcerskiego“ i potwierdzonej przez hufcowego.

40.000

Dokończenie ze str. 7-mej

Zw. Harcerstwa Polskiego przypało zadanie zasadzenia w tym roku 40.000 drzew i krzewów. W roku przyszłym wszystkie organizacje społeczne i młodzieżowe zasadzą 1.000.000 drzew i krzewów w Polsce.

Każdy może być hodowcą! Każda drużyna harcerska hodując jedwabniki przyczyni się do rozwoju gospodarczego Państwa i zdobędzie fundusze na akcję wychowawczą.

Sadźcie morwy na własny użytek i pomagajcie innym!

Regulamin konkursu na projekt zabawki

W związku z akcją kiermaszu Główne Kwatery ogłaszają konkurs na najbardziej pomysłowy **projekt zabawki**, dla dziecka od lat 2—10.

- Zabawka powinna być:
  - prosta w robocie,
  - możliwa do ręcznego wykonania, lub z pomocą warsztatów powszechnie dostępnych,
  - oryginalna w pomyśle (nie może odtwarzać powszechnie spotykanych w handlu wzorów),
  - z materiału łatwo dostępnego (najlepiej odpadki) i taniego (zabawka powinna „się opłacać“).
- Zabawka musi być praktyczna, przydatna do zabawy i odpowiadać wymaganiom:
  - estetycznym,
  - pedagogicznym (patrz książeczka Topińskiej „Zabawki“ wskazania wychowawcze).
- W konkursie może wziąć udział każdy harcerz i harcerka czynnie pracujący (a) w drużynie harcerskiej.
- Nadsyłane prace konkursowe winny zawierać:

- wykonaną zabawkę,
- opis wykonania ilustrowany rysunkami pomocniczymi (rysunki nie muszą być wykonane samodzielnie).

5. Projekt musi być zaopatrzone w godło. Do projektu winna być dołączona zamknięta koperta, opatrzona tym samym godłem, zawierająca:

- nazwę zabawki,
- imię, nazwisko, wiek, adres projektodawcy, oraz liczbę drużyny, nazwę hufca i Chorągwi.

6. Termin nadsyłania prac konkursowych do dn. 15.IV. br. (data stempla pocztowego) Główna Kwatera Harcerów — Konkurs na zabawkę, — Warszawa, Łazienkowska nr 7.

7. Projekty zabawek oceniane będą przez fachowców.

8. Autorzy trzech najlepszych projektów otrzymają wartościowe nagrody.

Między wszystkimi uczestnikami konkursu zostanie rozlosowanych 10 nagród pocieszenia w postaci książek, sprzętu harcerskiego itp.

**OB. WIKTORIA DEWITZ,
NACZELNICZKA HARCEREK**

w miejscu

GŁÓWNA KWATERA Z.H.P.

Łazienkowska 7

W odpowiedzi na życzenia z okazji jubileuszu TUR przesyłamy za Waszym pośrednictwem pozdrowienia całej młodzieży harcerskiej.

Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego, z którego ram organizacyjnych wyrastało kiedyś „Czerwone Harcerstwo“, pragnie zacieśnienia współpracy z bratnią organizacją nowego demokratycznego harcerstwa, w myśl wspólnych ideałów: wychowania społecznego, zwalczania ciemoty i krzywdy, oraz walki o lepszą przyszłość narodu.

Przewodniczący

Zarządu Głównego TUR
(**W. Sokorski**)

Sekretarz Generalny Zarz. Gł. TUR
(**K. Wojciechowski**).

Narodziny Harcerskiej Służby Polsce

(Dokończenie)

W ostatnim dniu obrad omawiano sprawę kształcenia do Akcji Letniej. Poniżej przytaczamy tezy referatu wygłoszonego na ten temat:

1. Dobór i przygotowanie kierowników pracy warunkuje powodzenie akcji letniej.

2. Kształcenie do akcji letniej odbywać się winno na wszystkich szczeblach organizacji.

Kursy centralne mają na celu:

- wprowadzenie instruktorów i instruktorek, kierujących akcją w Chorągwiach, w podstawowe założenia ideologiczno-wychowawcze programu akcji letniej,
- przygotowanie ich do zorganizowania pracy chorągwi.

Kształcenie w Chorągwiach, obejmujące hufcowych lub ich zastępców prowadzących akcję letnią powinno:

- wprowadzić w całość programu akcji letniej i
- dać obraz organizacji pracy grupy obozów, rzutując te zagadnienia na tło aktualnych problemów Polski.

Hufce w swej pracy kształceniowej mają za zadanie:

- tworzenie zespołu odpowiedzialnego za podjętą pracę,
- przygotowanie fachowe sprawnych, którzy pokierują pracą młodzieży.

3. Programy kursów są do siebie bardzo zbliżone.

Kursy centralne mają treść najpełniejszą obejmując zagadnienia zarówno od strony teoretycznej jak praktycznej.

W kształceniu terenowym podłoże teoretyczne wiązać się winno ściśle z praktycznym ujęciem akcji letniej.

Zagadnienia organizacyjne ujęte być muszą bardziej szczegółowo.

Z naszej pracy**Radzimy we wspólnym gronie**

Pod tym tytułem przesłał nam notatkę korespondent HSI, druh Lewiński z Piotrkowa, donosząc o odprawie drużynowych i przybocznych, na której omówiono najbliższą działalność. Tamtejsze hufce mają ambitne plany, gdyż zamierzają zorganizować wystawę prac harcerskich.

W dalszych obradach zajęto się szczegółowym omówieniem Akcji Letniej, jej znaczenia i celu. Delegat Komendy Chorągwi, który był na odprawie w Łodzi zreferował wyniki tamtejszego kursu—konferencji. Omówił on plany konkretnej pracy w czasie lata. Na tym tle wywiązała się ożywiona dyskusja, która wykazała zrozumienie dla tych planów. Trzygodzinna praca w czasie obozowania nie przemęczy chłopców, a w rezultacie może przynieść wiele korzyści dla społeczeństwa.

Starachowice również korzystały z wakacji zimowych, w celu przeprowadzenia kursu dla zastępowych. Niestety, bardzo lakoniczna notatka referenta HSI nie pozwala nam zorientować się w szczegółach. Na przyszłość prosilibyśmy nie żałować papieru i atramentu. Korzyść będzie i dla Was, — praca Wasza znajdzie zakończenie w notatce prasowej, — oraz dla nas i czytelników, gdyż będziemy mogli zorientować się w naszej pracy.

Sprawa Akcji Letniej co raz bardziej pasjonuje teren. W Grójcu sprawa ta zajęła wiele czasu na odprawie hufca, który szeroko zajmował się nowymi metodami pracy harcerskiej.

A teraz dosłowny meldunek drugiego naszego korespondenta ze Starachowic:

1. Żeński i Męski Hufiec w Starachowicach otrzymały od tamtejszych Zakładów własny lokal.

W jednej z sal harcerki i harcerze wspólnymi siłami zakładają świetlicę i bibliotekę. Otwarcie świetlicy zbiegnie się z uroczystością 32-lecia istnienia Harcerstwa na tym terenie.

Na wiosnę ruszą prace nad założeniem klombów przed siedzibą hufca i budowa kiosku harcerskiego.

2. W Wąchocku (hufiec Starachowice) obie drużyny odegrały sztukę p.t. „Mundur swatem“. Sztuka i jej wykonanie ogólnie się podobało.

3. Każda z żeńskich drużyn w hufcu, ma swą oddzielną służbę, którą kontynuuje we własnym zakresie: 1 drużyna przygotowuje się do służby zdrowia na obozie. W związku z tym zorganizowała wykłady i obecnie kompletuje apteczkę.

Inne drużyny opiekują się ochronkami i przedszkolami.

Ponadto przygotowują ogniska, przedstawienia, gry i zabawy dla dzieci, którymi będą się opiekować na obozie.

Starsze drużyny III i VII opracowują teraz akcję kulturalną, którą będą przeprowadzać na terenie środowiska.

Oprócz tego wszystkie drużyny pracują nad drugim etapem kiermaszu zabawkarskiego, który odbędzie się w maju.

Do równie miłych wiadomości należy bezwzględnie zaliczyć akcję rek.

hufca harcerzy we Lwówku, który w odpowiedzi na wezwanie chorągwi Kieleckiej, zebrał 10 838 złotych i przesłał tę sumę na odbudowę „Domu Harcerza“ w Warszawie. Kwota była zebrana w roku ubiegłym, a w tym płyną dalsze.

Karnawał nie minął bez udziału harcerzy. Nie ograniczono się jednak tylko do zabawy, gdyż okazało się, że karnawał daje również możliwość zarobku.

Sposobność do tego znalazła I Drużyna Harcerzy z Opoczna, która zajęła się w czasie karnawału dekoracją sal zabawowych i balowych.

Pracy miano moc, ale za to dochód był obfity. Wykonane dekoracje odznaczały się pomysłowością, jak nas zapewnia korespondent HSI druh Ptaszyński Janusz.

To się chwali. Pragnęlibyśmy jednak usłyszeć jeszcze więcej o konkretnej robocie... Ciekawi jesteśmy jak przedstawiają się u Was przygotowania do Akcji Letniej?

* * *

Bawią się harcerze, bawią się i zuchy. Mianowicie w Górze Kalwarii zuchy zorganizowały prawdziwy bal. Była tam i część artystyczna i ogólna zabawa, w której wzięli udział harcerze, harcerki i rodzice.

Cały dochód z tej imprezy został przeznaczony na potrzeby miejscowych drużyn zuchowych.

Znalazł się nawet taki entuzjasta, który zaofiarował na potrzeby zuchowe aż 1 000 złotych.

Także i Harcerska Drużyna Instruktorska im. A. Małkowskiego w Bielsku zorganizowała miły wieczór.

Uran i Biegun Południowy

W jednym z pism, które powinno bezwzględnie znaleźć się w biblioteczkach każdego instruktora, są „Problemy“, miesięcznik poświęcony zagadnieniom wiedzy i życia.

Każdy numer tego bardzo pożytecznego i ciekawego pisma, pozwala nam na pogłębienie naszej wiadomości o świecie i życiu na nim i o nas samych, to znaczy o człowieku.

Artykuły te mimo poruszania tak poważnych zagadnień, są pisane w sposób żywy i ciekawy, dostęпно dla każdego czytelnika o pewnym minimalnym przygotowaniu naukowym.

Podwójny numer 8—9 zajmuje się przygotowaniem Piccarda do nowej ekspedycji na dno oceanu, dalej psychologią u zwierząt i ludzi, by w następnym artykule omówić moc promieni kosmicznych, które rozbijają atom (także ludzkiego ciała). Bohdan Kielczewski w interesująco napisanym artykule, zajmuje się tajemnicami życia pajaków, a W. Rodowski omawia rolę mózgu dzieląc go na... cztery piętra. Wreszcie z artykułu pod tytułem „Wyścig do ostatniej białej plamy na mapie“ dowiadujemy się o nowych wyprawach polarnych do Antarktydy.

Wyprawy te trwały przez całą ostatnią wojnę co było zresztą trzymane w ścisłej tajemnicy. Mianowicie w 1939 roku znany podróżnik polarny, admirał Byrne, zorganizował dwuletnią wyprawę amerykańską, której rezultaty trzymane są do dziś dnia w tajemnicy. Od roku 1943 do dzisiejszego dnia, Wielka Brytania,

proceedi bez przerwy ekspedycje naukowe, które starają się wydrzeć tej zakutej w lód ziemi, wszystkie tajemnice. Później Argentyna, Chile, Norwegia i ZSRR wysłały swoje ekspedycje na biegun południowy, a 6 dalszych a wyprawy. Wszystkie te wyprawy są wyposażone w najnowsze urządzenia techniczne. Biorą w nich udział liczne pancerniki, samoloty, pojazdy techniczne na gąsienicach podobne do czołgów, a co najciekawsze to znaczna przewaga w nich wojskowych nad uczonymi.

Np. w ekspedycji amerykańskiej, liczącej 4.000 osób, jest tylko 20 uczonych, reszta to wojskowi. Widocznie polityka więcej tu waży niż nauka.

Przyczyna nagłego zainteresowania się biegunem południowy jest prosta i nazywa się... u r a n.

Niebywały ruch w tych od stworzenia świata milczących i bezludnych okolicach, wywołał właśnie podejrzenie, że znajduje się tam pod białym całunem lodu i śniegu, ten drogocenny pierwiastek.

Wspomina się co prawda i o innych bogactwach mineralnych, które być może spoczywają w głębi skał, lecz gdyby nawet tak było, to eksploatacja ich w najbliższym okresie byłaby niemożliwa, ze względu na warunki klimatyczne. Nie one są więc powodem niezwykłego pośpiechu i gorliwości rywalizujących państw.

Tak więc, gdy jedni poświęcają całe swe życie nauce, by nieść ludzkości ulgę, (patrz recenzje pod tyt. „Bohaterowie nauki“), inni powodowani niezaspokojoną żądzą podbojów i wzbogacania swych kieszeni, wykorzystują wszelkie dostępne sobie zdobycze techniki, by osiągnąć doskonalsze narzędzie mordy i zapanować dzięki niemu nad światem.

Pamiętajmy o poległych żołnierzach

Dnia 23 lutego przypada 30-lecie Armii Radzieckiej. Wiosną 45 roku w walce z hydrą hitlerowską żołnierze tej armii, ramię w ramię z Wojskiem Polskim, krwawili się na naszej ziemi. Hasło 48 roku „Za naszą wolność i naszą” odżyło po 100 latach. Na nowo z poświęceniem walczyli na swojej już ziemi żołnierze I Armii.

Nie szczędził swego życia żołnierz radziecki, brawurową ofensywą odsuwając Niemców poza nasze granice na Odrze i Nysie.

O braterstwie broni, o prawdziwym wyścigu bohaterstwa opowiadają do dziś nasi żołnierze.

Świadczą o tym groby radzieckie gęsto przemieszane z naszymi po polach i lasach.

Szybkość zwycięstwa płaconą krwią uratowała nam Kraków i część naszego przemysłu, którego nie zdążyli zniszczyć uciekający Niemcy.

Tysiące dzieci radzieckich, obchodząc święto 23 lutego na mapie Polski, szuka mogił swych ojców i braci. Mogiły naszych dzielnych Towarzyszy Broni nie powinny być zaniedbane.

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej zwraca się do wszyst-

kich organizacji społecznych i młodzieżowych, o objęcie opieki nad grobami żołnierzy radzieckich.

Dla podkreślenia braterstwa broni pożądanym jest, aby obejmować łączny patronat nad kilkoma grobami zarówno żołnierzy radzieckich jak i polskich.

Do obowiązków patronatów opiekujących się mogiłami należy: a) uporządkowanie ich, b) odnowienie tablic, c) stała opieka nad stanem mogił, d) składanie wieńców.

Fundusze na pierwsze, jednorazowe uporządkowanie mogił należy uzyskać u władz administracji państwowej, powołując się na okólnik Ministerstwa Administracji Publicznej Nr IV A.P. 8608/47 — „w sprawie uporządkowania grobów osób poległych w walkach o Niepodległość Polski i Demokrację”. (Dz. Ustaw MAP Nr 61 z 18/XII — 1947 r.)

Wśród opiekujących się mogiłami nie z a b r a k n i e naszych hufców i drużyn.

Program kursu dla kierowników Akcji Letniej w Chorągwiach

1. Sens i przyczyny przebudowy przeprowadzanej przez harcerstwo.

2. Zadania, jakie stoją przed młodzieżą w Polsce. Tłem zagadnienia ma być naświetlenie sytuacji międzynarodowej, oraz Narodowego Planu Gospodarczego, jako drogi do niezależności gospodarczej. Zadania, które podjęte zostaną przez młodzież, wynikają z ogólnej linii Państwa Polskiego.

3. Szczegółowe opracowanie zadań podejmowanych przez obozy harcerskie w dziedzinie: odbudowy, akcji kulturalno - oświatowej, prac w po-

lu i w lesie, służby dziecku i służby zdrowia. Na tym tle nowe sprawy.

4. Grupa obozów w akcji letniej — jej program i organizacja. Tworzenie grup w związku z podjętą pracą. Wychowanie przez pracę. Rola zespołu.

5. Przygotowanie drużyn i hufców do akcji letniej.

6. Szkolenie kierowników grup obozowych, drużynowych i sprawnych.

7. Zagadnienia techniczno - organizacyjne.

SPORT HARCERSKI

Ogólnopolskie zawody modeli latających

Podczas tygodnia Ligi Lotniczej w czasie od 31.V. — 6.V.1948 r. odbędą się Okręgowe Zawody Modeli Latających we wszystkich Okręgach Wojewódzkich. W powyżej wymienionych zawodach wezmą udział modelarze, którzy otrzymają pierwsze miejsca w zawodach poszczególnych modelarni terenowych Ligi Lotniczej, lub organizacji młodzieżowych, a zgłoszeni, w odpowiednich Okręgach L.L. Modelarze, zakwalifikowani przez Komisję tych zawodów na podstawie osiągniętych wyników, a zgłoszeni przez Okręgi L.L. wezmą udział w „XIII Ogólnopolskich Zawodach Modeli Latających” w Katowicach w czasie od 4—7 lipca 1948 r., organizowanych przez Ligę Lotniczą. Regulamin zawodów zostanie ogłoszony w najbliższych numerach pism lotniczych „Skrzydła Polska” i „Skrzydła i Motor”.

Modelarze harcerze nie oparci o modelarnie Ligi Lotniczej lub o odpowiednie inne modelarnie Z.H.P. zarejestrowane w Okręgach Ligi Lotniczej, to znaczy uprawiający modelarstwo pojedynczo lub w zastępach, zgłoszą swój udział w zawodach w Komendach Chorągwi Harcerzy na ręce referentów lotniczych, lub kierowników wydziałów W.F. do 20.IV.48 r. Na podstawie

zgłoszeń poszczególnych modelarzy, Komendy Chorągwi przeprowadzą zawody eliminacyjne i najlepszych zgłoszą do Okręgów Ligi Lotniczej, jako modelarzy, zorganizowanych w Z.H.P.

Wszystkie modelarnie harcerskie, założone przy jednostkach harcerskich (hufce, drużyny, zastępy), win-

ny swoje modelarnie zarejestrować w odpowiednich Okręgach Wojewódzkich Ligi Lotniczej, celem otrzymania uprawnień. Harcerze występujący w zawodach modeli latających winni przy zgłoszeniu zaznaczyć swój przydział do organizacji bez względu na to z jakiego ramienia występują. „RB”

Łucznicy przy pracy

Już nam sygnalizują, że do pierwszych po wojnie Centralnych Zawodów Łuczniczych Z.H.P., mających się odbyć w Zgierzu k.Łodzi we wrześniu b.r., przygotowują się chorągwie: łódzka i warszawska.

Chorągiew Łódzka — jak obecnie posiada najlepszych łuczników na terenie Z.H.P. Nic dziwnego, łódzianie trenują pod okiem wytrawnych łuczników przedwojennych. — Życzymy im „więc aby łucznictwem” zarazili wszystkich harcerzy na terenie swojej chorągwi.

Chorągiew Warszawska, również zaczyna uprawianie sportu łuczniczego.

Na dotychczas przeprowadzonych kursach łuczniczych w W-wie dało się zauważyć wielu harcerzy, zdra-

dających pewne zdolności i umiejętności opanowania nerwów podczas strzelania z łuku. Dlatego należy sądzić, że tak, jak przed wojną, tak i obecnie Chorągiew Warszawska będzie propagatorem sportu łuczniczego w Z.H.P., jakim jest sport łuczniczy.

Wobec tego, że na rynku warszawskim i w ogóle w Polsce odczuwa się brak regulaminowych tarcz łuczniczych, jeden z zastępów 23 W.D.H. im. Bol. Chrobrego produkuje takie tarcze w cenie zł. 80.— (osiemdziesiąt zł.) za sztukę.

Zastęp ten wysyła tarcze za zaliczeniem pocztowym. Zamówienie na tarcze należy kierować: Warszawa, ul. Bracka 3, m. 12, ćwik Wierzbę Andrzej.

ŻYCIE HARCERSKIE

HARCERKI MAZUROM I WARMII

Harcerki Warszawskiej Chorągwi opiekują się już od dwu lat dziećmi z Mazur i Warmii.

W tym roku do tej służby zgłosiło się 20 drużyn z 12 hufców. Każda z nich opiekuje się samodzielnie, lub w porozumieniu z drużynami Chorągwi Mazurskiej, jedną ze szkół powszechnych województwa olsztyńskiego.

Wiele z tych drużyn ma już „swoje” szkoły z okresu wakacji, reszta dostała adresy z inspektoratu szkolnego w Piszcu, gdyż ten teren, jako najtrudniej dostępny, pomijano dotychczas w akcji pomocy ziemiom warmijsko - mazurskim.

Harcerki służbę swoją wykonują w dwojaki sposób:

przez nawiązanie ścisłego kontaktu ze szkołą drogą korespondencyjną i przez posyłanie paczek, przy czym główny nacisk kładzie się na taką, zawartość paczki, która zawiera przedmioty wykonane przez harcerki we własnym zakresie, a więc: pomoce szkolne, albumy historyczne i krajoznawcze, szczegóły ubrania itp. oraz na zdobywaniu wiadomości o Warmii i Mazurach, przy czym całokształt pracy opiera się o stopnie i sprawności.

W listopadowe święto Młodzieży, każda z dziewcząt warszawskich drużyn harcerek poświęciła dwie godziny pracy na zrobienie czegoś dla mazurskich dzieci. Część drużyn odeślała zrobione przez siebie rzeczy bezpośrednio na Mazury do „swoich” szkół, część złożyła je w Chorągwi. Zostały przesłane do dwu Domów Dziecka w Mrągowie (rękawiczki, pantofle, szaliki, czapeczki, chustki do nosa, fartuszki, gry i zabawki).

AKCJA OŚWIATOWA

Hufiec Harcerek w Suwałkach prowadzi akcję zwalczania analfabetyzmu wśród żołnierzy, prowadząc stałe nauczanie w miejscowej jednostce wojskowej.

Zajęcia odbywają się pięć razy tygodniowo po dwie godziny. Nauczanie prowadzi harcerki posiadające przygotowanie pedagogiczne.

Akcją objętych jest 48 żołnierzy.

Ponieważ jednostka jest rozlokowana w okolicznych miejscowościach, dowództwo w celu dojazdu udziela harcerkom własnych samochodów. Jest to dobry przykład służby harcerskiej.

NASZ UDZIAŁ W AKCJACH KULTURALNYCH

Wakacje zimowe, nie były wyłącznie okresem zabaw. Gdy jedni przebiegali się za indian i cowboji inni solidnie pracowali nad samokształceniem. Hufiec białostocki (raz wreszcie odezwali się harcerze, bo dotychczas pisały tylko harcerki) — zorganizował 10-dniowy teoretyczny kurs samochodowy, w którym wzięło udział 20 harcerzy. Egzaminator musiał być pewnie bardzo surowy, gdyż egzamin zdało tylko 12 uczestników.

13 drużyna tego samego hufca zorganizowała teatrzyk kukiełkowy, dając szereg przedstawień na terenie szkoły. Szkoda tylko, że ograniczono się wyłącznie do szkoły. Napewno i dzieci w sierocińcach i żołnierze w szpitalach chętnieby obejrzeli to przedstawienie.

HARCERZE — ARTYŚCI

W Skierniewicach harcerze i harcerki wystawili wspólnie sztukę pt. „Swaty”.

W najbliższym okresie zamierza ją wystawiać obrazek z niedalekiej przeszłości pt. „Baśka”.

Czekamy dalszych wiadomości.

„HARCERSKA SŁUŻBA POLSCE”

14 marca br. w Stalowej Woli odbyła się odprawa drużynowych powiatu niżańskiego. Komendant hm. Bekier K. mówił o sprawach obozowych i „Harcerskiej Służbie Polsce”. Zorganizowane zostaną drużyny o pewnych specjalnościach. Hufiec przystępuje do przygotowań obozowych „Harcerskiej Sł. Polsce”.

14. III. zakończono kurs dla zastępowych Hufca. Kurs ukończyło 40 zast. (na 60). Komendant H. R. Trojanowski A. wręczył uczestnikom patenty upoważniające do prowadzenia zastępu w 1948 r. 1 miejsce zajął dh. Morawski uzyskując 32 punkty. Podobne kursy będą w Nisku i Rudniku dla tamtejszych drużyn.

35-LECIE W STARACHOWICACH

W Starachowicach obchodziło tamtejsze harcerstwo swój 35-letni jubileusz. W artystycznej części akademii popisywały się chóry: męski i żeński, orkiestra na organkach i zespoły tańców ludowych.

HARCERKI — WOJSKU

W Poznaniu powstała pierwsza w Polsce świetlica dla podoficerów WP. Uroczyste otwarcie nastąpiło 29 lutego 1948 r. w lokalu TPZ przy ul. Słowackiego. Zasluguje na podkreślenie, że urządzenie świetlicy dokonane zostało dzięki wybitnemu współudziałowi harcerek. Ich to ręce wykonały szereg ciekawych gier towarzyskich, one uzupełniły księgozbiór (ofiarowany przez p. Przybyłę) setką książek przez siebie zbieranych, pięknych albumów i wielkopolskich haftów.

BIAŁYSTOK W WALCE Z NIEMCAMI

— Przecież Niemców już nie ma — pomyśli dotknięty tytułem czytelnik. Tak, to prawda. Niemców nie ma ale są niestety ślady po nich, nie wszędzie jeszcze usunięte.

W związku z tym PZZ urządził w Białymstoku wystawę p. n. „Polska oskarża”. Harcerze brali w niej czynny udział, pomagając przy rozmieszczeniu eksponatów, a w czasie trwania wystawy oprowadzali zwiedzających.

X

Harcerze białostocki nie ograniczają się do pomocy w organizowaniu wystaw. Oprócz akcji całego hufca, każda drużyna pracuje na swoim odcinku. Na podkreślenie zasługuje 8-ma drużyna, która zorganizowała własnymi siłami pracownię stolarską we własnej świetlicy.

Świetlica cieszy się odtąd wielkim powodzeniem, a wykonywane w niej zabawki są rozprzedawane przez harcerską spółdzielnię.

W najbliższym czasie drużyna uruchomi tokarnię *własnym pomysłem i własnym przemysłem* skonstruowaną.

BIERZMY PRZYKŁAD

Na terenie I. Państw. L. i Gimn. im. Kopernika w Toruniu hufiec „Czarnej szóstki” przystąpił wraz z kołami ZWM i OM TUR przy tamtejszym gimnazjum do *współzawodnictwa w nauce*.

Wyłoniono komisję współzawodnictwa, która będzie przy końcu każdego okresu sprawdzać wyniki członków organizacji.

Celem współzawodnictwa jest podniesienie poziomu naukowego grup młodzieżowych, nie tylko na terenie tego jednego gimnazjum, ale całego Kraju.

Hufiec „Czarnej szóstki” apeluje do wszystkich drużyn o zorganizowanie na ich terenie podobnego współzawodnictwa. „Pamiętajcie, piśże do nas referent HSI, że tym — współzawodnictwem — realizujecie ważną część pracy harcerskiej, bo współpracę ze szkołą”.

My ze swej strony możemy dodać, że takie współzawodnictwo nie powinno ograniczać się do terenu jednej szkoły, ale szkoły z różnych części Polski winny rozpocząć współzawodnictwo.

750-LECIE ISTNIENIA STAROGARDU

W związku z 750-leciem istnienia stolicy Kociewia Starogardu, Komenda Hufca Harcerzy w Starogardzie projektuje urządzenie trzydniowego zlotu hufca, który połączony będzie z 25-tym jubileuszem istnienia 2. Starogardzkiej Drużyny Harcerzy im. Ks. J. Poniatowskiego.

WŁ. WAGNER WRACA DO KRAJU

Słynny przed wojną żeglarz dh. Wł. Wagner, który przepłynął na „Zjawie (I. II i III)” cały świat i ma zamiar powrócić do Polski.

Druh Wagner w czasie wojny służył w Polskiej Marynarce Wojennej w Wielkiej Brytanii.

Za męstwo i zasługi posiada wiele odznaczeń polskich i brytyjskich.

Obecnie dh. Wagner wyklada przedmioty nawigacyjne w brytyjskich szkołach morskich.

Jest również jedynym Polakiem — członkiem królewskiego Yacht-Klubu w Anglii.

WYBRZEŻE MA GŁOS

Ktoś złośliwy mógłby powiedzieć: „nareszcie“. Tak, to prawda, że mel-dunki z tamtych stron są rzadkie, miejmy jednak nadzieję, że po do-brym początku teraz wszystko się zmieni i Referat HSI przy Głównej Kwaterze tonąc będzie w powodzi notatek.

Oddajmy głos Wybrzeżu.

Remont jachtów — Hufiec wła-snymi siłami zabezpieczył 7 pełno-morskich jachtów i obecnie harcerze już zabrali się do remontu. Mimo wysokich kosztów, drużyny bez ni-czyjej pomocy chcą gotowe jachty na wiosnę spuścić na wodę.

Modelarstwo. — 9. druż. im. „Ka-prów Gdańskich“ zorganizowała kurs modelarstwa jachtowego w drużynie i po wykonaniu pierwszej serii, na „stocznicy“ drużyny, buduje się drugą serię pływających modeli jachto-wych.

Zbiórka złomu. — W ramach akcji zbiórki złomu na terenie Hufca ze-brano ostatnio 5.900 kg złomu żelaznego, 446 kg złomu mosiężnego, 577 kg złomu miedzianego, 415 kg ołowiu i 1.693 kg szkła.

Zabawki dla dzieci. — 18 drużyna „Wilków Morskich“ w myśl corocznej tradycji wykonała kilkadziesiąt zabawek i ofiarowała je najuboż-szym dzieciom.

ODPRAWA INSTRUKTORÓW
GDAŃSKO - MORSKIEJ
CHORĄGWI HARCERZY
W TCZEWIE

Dnia 22.II.48 r. odbyła się odpra-wa wszystkich instruktorów i huf-cowych Gdańsko - Morskiej Chorą-gwi Harcerzy w Tczewie, w której wzięło udział około 200 instruktorów z terenu całego województwa Gdań-skiego. Hufiec starogardzki repre-zentowany był przez 9-ciu przedsta-wicieli Komendy Hufca. Prócz spraw bieżących głównym tematem obrad były: rola wychowania har-cerskiego na nowej drodze pracy i służby dla Kraju, oraz akcja let-nia 1948 r. Obradom przewodniczył komendant.

POMOC INWALIDOM
WOJENNYM

W czasie trwania tygodnia inwa-lidy, instruktorzy i funkcyjni Hufca starogardzkiego zebrali na rzecz in-walidów kwotę 930 zł. Prócz tego harcerze Hufca starogardzkiego bra-li udział w kwestach na rzecz inwa-lidów wojennych w innych miejsco-wościach.

ZBIÓRKA MAKULATURY

Na apel wojewody gdańskiego inż. Zrałka, drużyny Hufca starogardzkiego przystąpiły do akcji zbierania makulatury. Jak wynika ze sprawo-zdań wszystkich hufców Gdańsko-Morskiej Chorągwi, Hufiec staro-gardzki wysunął się na czoło w tej akcji. W samym mieście prócz po-wiatu zebrano 500 kg makulatury.

DRUŻYNY HUFCA STAROGARDZ-
KIEGO W AKCJI RADIOFONIZA-
CJI MIASTA I POWIATU

Drużyny Hufca starogardzkiego brały ostatnio czynny udział w akcji radiofonizacji Kraju. W porozumie-niu z inspektorem rejonowym Pol-skiego Radia, Komenda Hufca Har-cerzy w Starogardzie wyznaczyła wszystkim swoim podległym jednost-kom teren, w którym przystąpiono do pracy nad werbowaniem nowych abonentów radiowęzła w powiecie starogardzkim.

Na wyróżnienie zasługuje 7. Staro-gardzka Drużyna Harcerzy w Skór-czu, która przekazała Dyrekcji Ra-diowęzła przeszło trzysta nowych abonentów tutejszego radiowęzła.

HARCERZE — NAJBIEDNIEJSZYM

W drugiej połowie grudnia piotr-kowski Hufiec harcerzy organizo-wał zbiórkę odzieży i pieniędzy dla najbiedniejszych obywateli miasta. Akcję przeprowadzali najmłodszy harcerze na terenie całego Piotrkowa. Każda drużyna zajęła się jed-ną dzielnicą i w ten sposób uzy-skano równomierne obciążenie mie-szkańców datkami. Społeczeństwo Piotrkowskie życzliwie ustosunko-wało się do akcji czego dowodem były doskonałe wyniki zbiórki.

De.

S. O. S.

W związku z dającym się odczuć wielkim brakiem książki polskiej na Ziemiach Odzyskanych, Hufiec Harcerzy Kłodzko apeluje do wszy-stkich jednostek harcerskich całej Polski o nadsyłanie książek pol-skich, które niejednokrotnie błąka-ją się zapomniane po półkach. Nam na Ziemiach Odzyskanych książka stanie się wielką pomocą tak w pracy harcerskiej jak i szkolnej.

Prosimy też chcących nam po-móc w tej sprawie aby wysyłali książki na adres Komendy Hufca Harcerzy w Kłodzku ul. Harcerzy 1.

Krz.

Wydaje Wydział Prasy i Propa-gandy Naczelnictwa ZHP.

Redaguje: Komitet Redakcyjny
Redaktor nac: L. Błaszczak phm.
Adres Redakcji i Administracji:
Warszawa, Łazienkowska 7
tel. 856 - 18

Redaktor urzęduje codziennie od 9—12 godz. Sekretarz od 9—14.

Prenumerata kwartalna 90 zł.
Konto PKO: Warszawa 4723
Nacz. ZHP. Łazienkowska 7 „Biule-
tyn Harcerski“.

Druk. „Prasa Wojskowa“ Nr 1,
Warszawa B-49423

WYSTAWA PRAC HARCERSKICH

16 drużyna im. A. Małkowskiego przy Zakładzie Poprawczym w Ksy-ni zorganizowała w końcu ubiegłego roku wystawę prac harcerskich. Między innymi wystawa obejmo-wała działy: pionierki, obozownic-twa, udział harcerstwa w walkach o wolność.

KIOSK UCZCIWOŚCI.

W czasie trwania kursów w Oś-rodku Harcerskim w Górkach Wiel-kich zorganizowano kiosk uczciwo-ści. Obrót w kiosk w ciągu 10 dni wyniósł 12 650 zł. Mimo, że nie by-ło sprzedawcy stan kasy codziennie się zgadzał.

Z ŻYCIA CHORĄGWI
ŚLĄSKO - DĄBROWSKIEJ.

Na terenie Śląsko - Dąbrowskiej Chorągwi Harcerzy istnieje 7 dru-żyn instruktorskich. Drużyny te zaj-mują się pogłębianiem życia ideo-wego, omawianiem zagadnień pro-gramowych ze specjalnym nastawie-niem opracowania zagadnień zwią-zanych z wychowaniem młodzieży przez konkretną pracę oraz zagad-nień programowych akcji letniej.

Radzimy sobie...

4 M. D. H. w Głuchowie pragnąc stworzyć sobie źródło stałych do-chodów, założyła hodowlę królików. Klatki umieszczone są w komórce szkolnej. Pierwsze króliki zostały zakupione z pieniędzy składkowych. Liczymy, że i inne drużyny wiejskie pójdą za przykładem głuchowskiej Czwórki i pomyślą o podobnych sposobach zarobku.

Prz.

Korespondenci H. S. I.

Ciąg dalszy

Zawadka Wiesław,
Wrocław;
Ziemianowicz Wacław,
Orneta.

Kisiel Iwona,
Rzeszów;
Sekurówna Janina,
Nowy Sącz;

Potwierdzenie rejestracji wysle-my w najbliższym czasie!

Posadzki Wojciech,
Ciechocinek;
Różanka Stanisław,
Gorlice;
Rudziński Ryszard,
Kraków;
Stec Leszek,
Bielsko;
Sufin Zbigniew,
Opole;
Szerszeniewski Aleksander,
Rypin-Pom.;
Ulatowski Rajmund,
Wieczerzycki Czesław,
Rozwadów;
Czersk;

